

ἐπεὶ δὲ γὰρ ὁ φίλος ὄντι, ὡς φραζοῦν, ὅταν βουλώ- A
 μεθετα σφόδρα φίλον εἶπαι, μία φραζοῦ ψυχῆ
 ἢ ἐμὴ καὶ ἢ τοῦ αὐτοῦ· ἐπεὶ ἐνδοτε τῆς ψυχῆς πλείω
 μέρη, τὰς τ' ἔσται μία ψυχῆ, ὅταν συμφανῶσι
 πρὸς ἀλλήλα ὅ, τε λόγος καὶ τὰ πάθη. οὕτω γὰρ
 μία ἔσται ὡςτε μίας ἡσυχίας, ἔσται πρὸς αὐ-
 τὸν φιλία· αὐτὴ δ' ἔσται ἢ πρὸς αὐτὸν φιλία
 ἐν τῇ αὐτοῦ ψυχῇ, τοῦτο γὰρ μόνον τὰ τῆς ψυ-
 χῆς ὅ, ἔσται μέρη πρὸς ἀλλήλα τῶν μὴ διαφέ- B
 ρεῶν· ἐπεὶ ὅ, γε φιλίος οὐδέποτε ὄντι αὐτὸς
 αὐτῷ φίλος· μάλιστα γὰρ αἰεὶ ἐσται, ὁ γὰρ αὐτῷ
 αἰεταῖος, ὅταν παρῆναι τὴν ψυχῆ καὶ ἡδονῶν,
 μετ' οὐ πολὺ μεταμελεῖται, καὶ καὶ ζῆ αὐτὸς
 αὐτὸν ὁμοίως ὅ, τῶν δὲ μὴ κεραιῶν ὁ φιλίος
 ἔσται διαταλῆς γὰρ αὐτὸς αὐτῷ μάλιστα φιλίος καὶ
 ἐπιθυμῶντος· ἐστὶ δὲ φιλία καὶ ἐν ἰσότητι ὄντι, ἢ
 μὴ τῶν ἐπιθυμῶν ἐν ἰσότητι, ἀρετῶν καὶ δυνά- C
 μεις ἀγαθῶν. οὐδ' ἔτερος γὰρ αὐτῶν ὄντι ἀξίως
 διατῶν πλείον ἔχειν, οὔτε κατ' ἀρετῶν
 ἀγαθῶν. οὐτε κατ' ἐπιθυμῶν, ἔτε κατ' ἐπιθυμῶντος,
 ἀλλὰ τὸ ἴσον· ἴσον γὰρ τινες ἐθέλουσιν εἶναι οἱ ἑ-
 ταίροι· ἐν αἰσότητι δὲ ἢ πατέρος πρὸς υἱόν, καὶ
 ἀρχαίου πρὸς ἀρχαίον, καὶ κρείττονος καὶ
 χείρονος, καὶ γυναικὸς καὶ ἀνδρός, καὶ ἀπλῶς
 ἐν οἷς ὄντι ὁ πῶν τῶ χείρονος καὶ κρείττονος
 ταξὶν ἔχων ἐν τῇ φιλίᾳ· αὐτὴ γὰρ ὄντι ἢ ἐν
 αἰσότητι φιλία κατ' ἐπὶ λόγον. οὐδέποτε γὰρ ἔσται
 ἀγαθῶν ὄντι, οὐδέ τῶ ἴσον αὐτῶν τῶν βελτίων
 καὶ τῶ χείρονι, ἀλλὰ μείζον τῶ κατ' ἀρετῶν
 ὄντι αἰετῶν ἴσον ὄντι λόγῳ· ἴσον γὰρ
 πῶς ὄντι ὁ ἐλατῶν ἔχων ἀγαθῶν χείρον ὄντι,
 τῶ μείζον ἔχοντι, κρείττον ὄντι.

Κεφάλαιον εβ.

Τῶν δὲ φιλίων ἀπασι τῶν εἰρημίων τε- E
 των, μάλιστα πῶς ἐγγίεται τὸ φιλεῖν
 ἐν τῇ συγγαμῇ, καὶ ταῦτα ἐν τῇ παιδείᾳ πρὸς
 υἱόν. καὶ διατί πῶς ὁ πατὴρ τὸν υἱὸν μάλιστα
 φιλεῖ, ἢ ὁ υἱὸς τὸν πατέρα; πότερον οὐκ, ὡς ἑ-
 νοιοι λέγοντες ὁρθῶς πρὸς γὰρ τοῦ πολλοῦ, ὅτι ὁ
 μὴ πατὴρ ἀνεργετικῶς πῶς τὸν υἱόν, ὁ δὲ υἱὸς κατ'
 ἐπιθυμῶντος τῆς ἀνεργεσίας αὐτῆς μὴ οὐκ ἢ
 αἰτία ἐν τῇ κατ' ἐπιθυμῶν φιλίᾳ ὄντι ὄντι αὐ-
 τῶν ὡς πρὸς καὶ κατ' ἐπιθυμῶντας ὄντι ὄντι αὐ-
 τῶν, οὕτω πῶς ἔχει καὶ ἐνταῦθα. λέγων δ'
 αἰὶν ὄντι, ἐστὶ μὴ οὐκ τὸ αὐτὸ τέλος τε καὶ ἐ-
 νέργεια, καὶ ἢ ἀλλότι παιδείᾳ ἐνέργειαν
 τελέει· ὄντι τῶ αὐλητικῆς αὐτῆς ἐνέργειας καὶ τελέει· τὸ γὰρ αὐλεῖν καὶ τέλος αὐτῶν ὄντι καὶ ἐνέρ-
 γειαι ἀλλ' οὐ τῇ οἰκονομικῇ· καὶ γὰρ ἕτερον τέλος παρὰ τὴν ἐνέργειαν· ἐστὶν οὐκ ἢ φιλία ἐνέργειαι πῶς

Nam quoniam amicus est (vt famur, cum demum voluerimus impense amicum dicere) vna mea, & huius anima est: ac quando animæ plures sunt partes, tum vna fuerit anima, cum erga se inuicem confererint ratio, & perturbatio. Ita nanque vna erit, perinde atque si vna facta sit, erit erga se amicitia. Hæc autem erga se erit in bono amicitia, quâdoquidem in eo solo animæ partes bene inter se inuicem habent, quando inter se non differunt: quoniam malus nunquam sibi amicus est: neque semper oppugnat. Nempe incontinenens cum quid per voluptatem nequiter egerit, mox pœnitentiâ affligitur, ac se vituperat ipsum. Idem & in aliis vitis malus habet, sese oppugnando, ac sibi aduersando. Est autem amicitia etiam in ipsa æqualitate, vt sociorum per æqualitatem, numero & potestate boni. Neuter siquidem ipsorum debet altero plus sibi adscire, neque numero bonorû, neque potestate, neque magnitudine: æquales enim esse inter se socij cupiunt. At in inæqualitate est patris erga filium, & subdij, & imperantis, & potioris, & deterioris, & vxoris, & viri est consideratio: ac simpliciter, vbicunque inter potioerem, & deterioerem in amicitia ordo intercessit. Hæc nanque est ex ratione, in disparitate amicitia. D Neque enim vnquam æquale vllus ex bono dabit, si meliori, deteriori que dederit, sed maius semper ei, qui excedat. Id quippe est quodâ modo ratione æquale, cum minus bonum capit deterior, eo, qui melior est.

CAPVT XII.

A Micitiarum omnium, quæ iam memoratæ sunt in primis cognatus est amor, qui in affinitate, eaque ex patre in filium. Et curnam pater filium magis amat, quàm filius patrem: vtrum (vt nonnulli dicunt, & rectè quidem pro rudi vulgi multitudine) quod pater beneficium erga filium fit, quodque filius gratiam debeat accepti beneficij? Sanè hæc causa in amicitia per commodum conciliata esse videbitur: quemadmodum & quæ per scientiam spectatur, ita quodam modo habebit. Dico autem perinde vt est. Est igitur idem finis, atque actio, neque aliud aliquid præter actionem, finis: vt tibicini eadem actio, atque finis: perflare enim tibias, ei & finis, & actio est. Non autem ædificationi: nam præter actionem aliis est finis. Est igitur amicitia, actio quædam: